

PASTIERSKY LIST

bratislavského arcibiskupa metropolitu
MONS. STANISLAVA ZVOLENSKÉHO

K SVIATKU SV. MARTINA,
patróna katedrálneho chrámu i celej Bratislavskej arcidiecézy

Milí bratia a sestry,

prihovám sa vám z príležitosti sviatku patróna našej arcidiecézy a Katedrály svätého Martina. Je to milá príležitosť, aby sme vytvorili duchovné spoločenstvo a spoločne uvažovali nad posolstvom Božieho slova. Pozývam vás, aby sme zväžili slová Pána Ježiša, ktoré povedal saducejom: Boh „*nie je Bohom mŕtvych, ale živých, lebo pre neho všetci žijú.*“ (Lk 20,38)

Táto veta je výsledkom rozhovoru o živote po smrti, do ktorého vyzvali Pána Ježiša saduceji. Saduceji zachovávali predpisy židovského náboženstva, ale v otázke života po smrti zastávali presvedčenie, že z Mojžišovho zákona nevyplýva možnosť života človeka po smrti. Uznávali, že Boh mimoriadnym spôsobom vyslobodil židovský národ z egyptského otroctva, ale chápali toto oslobodenie len ako oslobodenie pre pokojný pozemský život vo vlastnej krajine. A z toho všetkého im vychádzalo, že vzťah človeka a Boha sa uskutočňuje iba počas pozemského života a že odmenu a trest dostáva človek od Pána Boha počas pozemského života. A tak kto mal svoju rodinu, synov a dcéry, bol bohatý a zdravý – bol pokladaný za spravodlivého a Bohom odmeneného. Ak niekto trpel, malo to naznačovať Boží trest.

Saduceji vychádzali z presvedčenia, že život po smrti by musel byť ten istý život, aký žijeme teraz tu na zemi, len že by bol predĺžený na večnosť. Toto nesprávne východisko ich viedlo k tomu, že vytvorili prípad jednej ženy, ktorú postupne mali mať siedmi muži za manželku. Boli presvedčení o neriešiteľnosti svojho prípadu, a preto ho predložili Pánu Ježišovi. Mysleli si, že ho zosmiešnia. Im sa situácia zdala bezvýchodisková, lebo vychádzali z mylného predpokladu, že život po smrti je večné pokračovanie pozemského života. Preto sa pýtali Pána Ježiša, koho manželkou by bola táto žena v živote po smrti, keď v pozemskom živote mala postupne viacerých manželov. Zlomyselne sa tešili, že Pán Ježiš stroskotá, keď sa bude snažiť problém vyriešiť.

Môžeme povedať, že Pán Ježiš bol k nim láskavý. Upozornil ich, že sa pomýlili vo východisku. Život po smrti nie je jednoduchým pokračovaním pozemského života. Život po smrti je vyšší, dokonalejší život. Jeho dokonalosť prevyšuje naše predstavy;

a to je náš problém, na ktorý zabúdame. My si vieme predstaviť iba to, čo patrí k pozemskému životu. Život po smrti prevyšuje pozemský život. Život po smrti, ktorý je Božím darom, je postavený na dare, na vzájomnom darovaní sa v Bohu a s Bohom. Svätý Pavol o živote po smrti napísal: *Ani oko nevidelo, ani ucho nepočulo, ani do ľudského srdca nevystúpilo, čo Boh pripravil tým, ktorí ho milujú.* (porov. 1Kor 2,9)

Láskavosť Pána Ježiša k saducejom sa prejavila aj v tom, že ich upozornil okrem mylného východiska aj na druhý veľký omyl. Oni boli presvedčení, že dobre poznajú Mojžišov zákon, teda texty Svätého písma, ktoré sa nazývajú Mojžišove knihy. A znova: vo svojom sebedomí boli presvedčení, že keď oni nenašli v textoch Svätého písma v Mojžišových knihách žiadny dôkaz o živote po smrti, že teda život po smrti nejestvuje. A tak ich Pán Ježiš druhýkrát láskavo upozornil na veľký omyl a zacitoval im vyjadrenie, ktoré sa nachádza v knihe Exodus (teda v Druhej knihe Mojžišovej) a tam Mojžiš píše o Bohu, ktorý je Bohom Abraháma, Izáka, Jakuba. Ako by mohol byť Boh Bohom týchto osôb, ktoré žili v rozličných obdobiach, ak by nejestvoval život po smrti; ak by tieto osoby smrťou stratili svoje jestvovanie? A preto Pán Ježiš pridal to silné a najdôležitejšie posolstvo, že Boh je Bohom živých, lebo pred ním všetci žijú, aj keď ukončili pozemský život; lebo z Božej moci a lásky okrem pozemského života jestvuje život za bránou pozemskej smrti.

Naša úvaha nad rozhovorom Pána Ježiša so saducejmi je užitočná pre nás, aby sme si znovu uvedomili posolstvo o živote po smrti, ktorý nie je pokračovaním pozemského života, ale je dokonalejším životom. Život v Bohu a s Bohom je Božím darom pre človeka. A tiež sa nám pripomína aj to, aká dôležitá je opatrnosť pri našich ľudských uvažovaniach; lebo je zrejmé, že z nesprávnych predpokladov a východísk, vyjdú nesprávne výsledky.

Vieme – aj podľa príkladu patróna našej arcidiecézy a Katedrály svätého Martina – že to, čo si môžeme odnieť z pozemského života cez bránu smrti do života po smrti, je práve to, čo sme darovali. Najznámejšou situáciou a obrazom zo života svätého Martina je rozhodnutie, keď rozdelí svoj vojenský plášť a jeho jednu časť dá žobrákovi pri ceste.

Rozdelený plášť svätého Martina umožnil chudobnému človeku, aby sa ochránil pred zimou. Preto sme sa aj my rozhodli tento rok svojimi darmi prispieť útulku pre ľudí bez domova na ochranu pred zimou. V Bratislave pri letisku charitatívna spoločnosť Depaul prijíma ľudí bez domova do zariadenia, v ktorom doteraz nebolo vybudované vyhovujúce kúrenie. Majú strechu nad hlavou, ale predovšetkým v zimných mesiacoch je potrebná väčšia ochrana pred nízkymi vonkajšími teplotami, a preto by vybudovanie ústredného kúrenia bolo pre nich veľkou pomocou.

Nie to, čo sme si vzali a vlastnili, ale to, čo sme nezištne darovali v našich rodinách, manželia vzájomne, rodičia a deti, priatelia navzájom; ale aj to čo sme darovali známym či neznámym nás uschopňuje, aby sme si mohli všimnúť, porozumieť, pripravovať sa a nakoniec prijať Boží dar života po smrti.

Náš Boh nie je Bohom mŕtvych, ale živých, lebo pre neho všetci žijú. A v plnosti pre neho žijú tí, ktorí sa mu podobajú nezištnou ochotou darovať sa inému. V tomto duchu chceme prežívať aj tohtoročný sviatok nášho patróna – svätého Martina.

K tomu nech vás žehná všemohúci Boh, Otec i Syn i Duch Svätý.

✠ **Mons. Stanislav Zvolenský**
bratislavský arcibiskup, metropolita